

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Қыркүйек айы 2022 жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі 01.09.2022	Жұма 02.09.2022
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру(сөйлеуді дамыту)				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (мозайка, қуыршақтар шағын көлік түрлерімен ойындар. Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастырмалы ойыншықтарды құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Сәрелерге ойыншықтарды жинау. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертеңгі жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде аузын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері. «Алақанның жылуы» Балалар әсерлерімен бөлісу, жапалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай ойындар ойнату.				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер				Дене шынықтыру	Дене шынықтыру
				Менің қоршаған орта бағытында балаларға топтың белмелерін аралату. Топтағы заттардың атауын атап, таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру)	Балаларға топтағы өздеріне ұнайтын ойыншықтармен ойнауға жағдай жасау. Ойнап отырған ойыншығы тура сұрау. Бұл ойыншық несімен ұнайды. Оның түсі, пішіні қандай және т.б

				<p>Кітап орталығына келу, суреттерді көрсетіп сұрақтар қою. Суретте кімдерді көріп тұрсындар? - біздің балабақшаның аты қандай білесіңдер ме? - тобымыздың аты ше? Суреттерді көріп бақылау кезінде байланыстырып сөйлеуді дамыту (Сөйлеуді дамыту)</p>	<p>(Сөйлеуді дамыту) Ойыншықтарды топтастыру, санау және олардың біреуін бөліп көрсету. Түсіне және пішініне қарай болу. (Математика негіздері) Құрастыру заттарынан ойыншықтарға керсет немесе таңдауы бойынша орындықтар құрастыру (Құрастыру)</p>
Серуенге дайындық	<p>Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.</p>				
Серуен				<p>Балаларға балабақша туралы тақпақ жаттату Бала, бала, баламыз. Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа, Батамыз да қаламыз (Көркем әдебиет) Балабақша ауласындағы заттардың пішінін, қай жақта орналасқанын атауды, кеңістікті бағдарлауды үйрету. (Математика негіздері) Ыстық және суық желді ажырата білуді үйрету Қ/о «Тырналар»</p>	<p>Балабақша ауласында өсетін ағаштар мен гүлдерді көрсету. Шырша мен ағашты ажырата білуін қалыптастыру.(Қоршаған ортамен таныстыру) Өсімдіктерді сугаруды көрсетіп, таныстыру Қ/о «Поезд»</p>
Серуеннен оралу	<p>Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін ітермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. (дербес ойын әрекеті).</p>				
Түскі ас	<p>Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс</p>				

	қолдануды дамыту, орнына іліп қоюын қалыптастыру. Тамақтану кезінде орындықта тік отыру. Астың дәмді болуын тілеу. Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану, нан қиқымын шашпай, сорпамен сусынның төкпей ішуді үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Бесік жырын айтып беру (көркем әдебиет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, Сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасау. Риталық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаптарын жинауға әрекет жасауын үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құргатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				Балаларға балабақшаға келетін жолдарды көрсетіп жолдың суретін салуды үйрету (Сурет салу) Ермексаздан топтағы мүлкен доптың мүсінін жасауды үйрету. (Мүсіндеу) Флапелеграф - жабысатын такта бетінде ұсынылған үлгі ойыншық жанына ұқсас ойыншықтарды тауып жапсыруды үйрету. Салыстыру қабілетін дамыту (Жапсыру)	Топқа есігін қағылып қонаққа қоян келеді. Қолында әсем шарлары бар. Балаларға тартып сыйға бергізіп, бізде қоянға сыйлық берейік деп балалардың қалаулары бойынша шардың суретін салып, ермексаздан шар жасап, немесе дайын киімі тақтайшаларға шарларды жапсырып сыйға беруді ұйымдастыру. Жеке жұмыс орындау қабілетін дамыту (Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс				Нұрзатқа тақпақтарды манерлеп айтуды үйрету. Бақлаулетке суретті тегіс бояуға үйрету.	Димашқа пішіндерді ажыратуды үйрету. Ақеркеге түстердің атауын айтқыза билуді үйрету.

Серуенге дайындық	Кімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесуді тәрбиелеу Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен				Құрастыру материалдарынан балабақшадағы заттарды өз таңдаулары бойынша құрастыру. (Құрастыру) Қ/о «Кім жылдам?» Желдің қай жақтан соғып тұрғанын бақылауды ұйымдастыру	Балалармен бақшамыз туралы тақияқты бірге жақтау. Есте сақтауды дамыту Бала, бала, баламыз. Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа, Батамыз да қаламыз (Көркем әдебиет) Қ/о «Тырналар» Өсімдіктерге жасаған күтім нәтижесін көрсету, байқағыштығын қалыптастыру
Балалардың үйге қайтуы				Ата-аналармен баланың балабақша бейімделуі жайында сұхбат жүргізу	Ата-аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Қыркүйек айы 2022жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 5.09.2022	Сейсенбі 6.09.2022	Сәрсенбі 7.09.2022	Бейсенбі 08.09.2022	Жұма 09.09.2022
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді шысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Балалардың балабақшаға тез бейімделу жағдайларын талқылау.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті наздармен ойын, Дидактикалық ойын «Таңып ал да, атын ата», «Суреттерді орналастыру» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, Қиранайым құрылыстар құрастыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбекті бақылау (бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға көмектесуін жетілдіру) Балармен жеке жұмыс.				
Таңертенгі жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертенгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету) Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алыс айту, ас қалыру. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бала, бала, баламыз. Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа, Батамыз да қаламызБалалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. «Ойыншық қайдан келеді?» тақырыбында әңгімелесі негізінде балалардың қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау жасату, сражелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Қазақ тілі	Дене шынықтыру	музыка	Дене шынықтыру	Дене шынықтыру
	Дос бөлу сезімін дамыту үшін топқа қонақ болған келген қуыршақты таныстыру. Ол өзімен ертіп келген достарын таныстыру. Достарының	Балаларға топты аралатып, топтағы заттарды көрсету. Оларды атап, не үшін қолданылатынын таныстыру. Әңгімелеуді дамыту. Топтағы заттарды	Топқа әже қонаққа келеді? Балалардан қонаққа кім келгенін сұрау. Сәлемдесу өз әжелерінің есімін атау, әже қандай адам туралы әңгімелесіп беруін	Топқа кір қожалақ қуыршақ көмек сұрап келеді. Балалардан қуыршаққа қалай көмектесуге болатынын сұрау арқылы олардың	Балалардан бізге тамақ әкеліп, бізді күтіп қарайтын апайымыздың есімі кім? Ол бізге қалай қамқорлық танытады. Біз апайымызға қалай қамқорлық таныта

	сұрап, балаларға өз есімдерін айтқызу арқылы танысу дос болу жолдарын таныту. Достармен қандай ойыны ойнайтынын сұрап ойнау негізінде достық сезімдерін дамыту (Сөйлеуді дамыту) Жанельдің достарына қалаулары бойынша сурет салып беру, арқылы немесе мүсін жасау арқылы жеке қарандашты, ермек сазды қолдану қабілеттерін қалыптастыру (Сурет салу) (Мүсіндеу)	салыстыру негізінде үлкен кіші, ұзын қысқа деген сөздерді түсініп, қолдануды үйрету. Заттарды пайдаланып көру қабілеттерін дамыту (Сөйлеуді дамыту) (Қоршаған ортамен таныстыру) (Математика негіздері)	сұрау негізінде сөйлеуін қалыптастыру. (Сөйлеуді дамыту) Ойыншық туралы жазғанын тақпағын айттып, әжеден сыйлық алып қуану сезіміне бөленуіне жағдай жасау (Көркем әдебиет) Өзіннің қоржынынан шыққан заттарды санау, топтастыру, салыстыру бойынша санау қабілеттерін дамыту (Математика негіздері)	әркет жасау. Балалардан қуыршаққа не болғаны туралы сұрап, оларын дамыту. Дыбыстарды дұрыс айттып, байланыстыра сөйлеуін үйрету. (Сөйлеуді дамыту) Қуыршақтың сүйікті ойыншығы доп екен. Бізде доппен ойнай аламыз ба деп доппен ойындар ойнату. Сосын доптың суретін салып, мүсінін жасауын, тақтаға жапсыруын ұйымдастыру. Қол кимылын дамытуға жағдай жасау (Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)	аламыз деп балалардың байланыстырып сөйлеу дағдыларын дамыту. (Сөйлеуді дамыту) Алайымызбен бірге кітаптар қарайық. Кітаптан көргенімізді алайымызға айтып берейік деп қызығушылығын жеткіздіру. (Көркем әдебиет)
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтағы дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (Сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен	Балабақша қызметкерлері туралы ұғымдарын кеңейту үшін. Балабақша ғимаратында серуен, мамандармен, топтармен таныстыру. (Қоршаған ортамен таныстыру) Ойыншықтар жайлы өлең жаттау Біздерде бар қуыршақ. Бұзау, қозы, құлыншақ. Ойыншықтар тыңдайды, Ақыл айтсақ, бұйырсақ. <i>М.Әлімбаев</i> (Көркем әдебиет) Балалардың дербес әрекетін дамытатын қимылды ойын: «Өзара	Ойыншықтар жайлы өлең қайталау. Біздерде бар қуыршақ, Бұзау, қозы, құлыншақ. Ойыншықтар тыңдайды. Ақыл айтсақ, бұйырсақ. <i>М.Әлімбаев</i> (Көркем әдебиет) Ағаштарды бақылау, ауа райының өзгеруін бақылау негізінде зейінін, байқағыштығын дамыту. Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық»	Әжеге балабақша ауласын көрсетіп таныстыру, қайда немен айналысатындары туралы айтып беруіне жағдай жасау. (Қоршаған ортамен таныстыру) Фланелеграф тактасында балалардың еркін әрекеттерін ұйымдастыру. (Жапсыру) Жапсырақтар теру, құмыраға сәндеп салу. Әжегеде сыйға беру. Балалардың дербес әрекеті дамыту, еркін	Серуенде аулада орналасқан ойын құралдарын атап әңгімелеуін қалыптастыру. (Қоршаған ортамен таныстыру) Ауа райының ерекшеліктерін байқау. Күз мезгіліне тән құбылыстарды атауды үйрету. Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: Поезд	бірге ән айтып, би билеп көңілді жүру жағдайын жасау. (Қоршаған ортамен таныстыру) Құрылыс материалдарынан жол және орындық жасауды үйрету. (Құрастыру) Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: Сақина жасыру

	айырмашылығын тап»	ойындары			
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін ітермей жүруді үйрету. Топта кнетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, өндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сыядырлайды мөддір су, мөддір сута қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үетелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өзігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халық ертегілерін оқып беру (көркем әдебиет) Қуыршағымыз демалысын, оған арнап кересует құрастырып берейік. Бейсенбі күні (Құрастыру)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, Сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (лене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттiкiннен өздігiнен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгiнi өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды түсетелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Достарымызбен шеңберге тұрайық, ойыншықтардан шеңбер жасайық. Шеңбер бойлап айналайық. Топта шеңберге ұқсас заттарды тауып салыстыру. (математика негіздері) Құрылыс заттарынан достарына үйшік құрастыру (Құрастыру) Дайын жапсыру пішіндерінің ішінен домалақ пішінді табу, атау, тақтайшаға жапсыру.	Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп, еркін тақырыпта сурет салу, тұзды тамырды пайдаланып мүсін жасау. Фланелеграф тақтасына әр түрлі пішіндерді тізбектеп жапсыру. (Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)	Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша жануарларға қоралады жасауды үйрету (Құрастыру) Мерекелік әсем шарлар деп суретін салу, мүсінін ермексиздан жасауды жетілдіру (Сурет салу) (Мүсіндеу)	Ойыншық туралы жаттаған тақпақтарды айтқызу арқылы есте сақтауын дамыту. (көркем әдебиет) Қонағымызды топтағы қуыршақтармен салыстырып көрейікші. Ол зат қандай сұрағына жауап беруін қалыптастыру. (математика негіздері)	Тапсырмалары бар қораптарды көрсету. Ойнап көреміз бе? деп «артығын тап» айдарында тапсырмаларды орындату (математика негіздері) Қандай суретті бөйімізден балаларға қалауы бойынша таңдаған жемісті бояту, ермак саздан жасату немесе тақтаға жапсыру және сипаттауын қалыптастыру. (Сурет салу) (Мүсіндеу)

	(Жапсыру)				(Жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс	Төребекке саппен жүруді, Айбибіге ертегіні айтуды, Дымашқа санамақтарды жаттауды үйрету.	Ферузаға суретті теріс болуға, Акеркеге пішіндерді ажыратуға үйрету.	Мансурға тақпақтарды жатқа айтуды, Шырайлымға түстерді ажыратуға үйрету.	Мадиярға ертегінің мазмұнын айтуды, Бақдаулетке құрастыру сабағында пішіндерді дұрыс орналастыра білуді үйрету.	Нұрзатқа түстерді ажыратуға, Айбаруға жаттығуларды дұрыс орындай білуге үйрету.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Балалардың қалауы бойынша ойыншықтарды алып, шығу. Еркін ойындар Қ/о: Қоян мен қасқыр	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар орындық т.б (құрастыру) Қ/о: Тырналар-тырналар	Мысықтың дауысын салу. Қ/о: Тышқандар мен мысық	Доппен ойындар. Қ/о: «Күміс алу»	Қандай көкөніс пен жемістерді білетінін сұрау. Қ/о: «Не жедім, тауып айт»
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың сүйіктігі ойыншығы туралы рәсімделуі.	Топқа ойыншық алмасу сәресін жасауды ақылдасу	Табиғи материалдардан ойыншық жасауды ұсыну.	Үйде баламен доппен ойнауды ұсыну.	Апта бойғы жұмыстар бойынша ақпарат беру.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Қыркүйек айы 2022жыл 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 12.09.2022	Сейсенбі 13.09.2022	Сәрсенбі 14.09.2022	Бейсенбі 15.09.2022	Жұма 16.09.2022
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Балалардың тәрбиесінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, одан өз отбасы жайлы айтып беруге тарту (сөйлеуді дамыту) .				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кенес беру	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (бау қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (шіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», «Үйіңің тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту. Балармен жеке жұмыс.				
Таңертеңгі жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) .				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасиқты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алағыс айту, ас қайыру. Ас болсын тамағың Өсіп ер жет қалмағың Орындалсын арманың Бойға сіңсін жеген тамағың. Аумин (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жинал. Достарым көп бақшада (шеңберге тұру) Қоңілдіміз бақшада (қолдарын жайып) Достықты біз сүйеміз (бір-біріне қарап, жымық) Бірге күліп жүреміз «Менің отбасым», «Менің анам және әкем», «Мен аға әткем, іні қарындасым» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Қазақ тілі Отбасы суретін	Дене шынықтыру Отбасы мүшелерінің	Музыка Отбасы бейнеленген	Дене шынықтыру Балалардан аналары не	Дене шынықтыру Ата мен әжелерінің

	<p>көрсету. Суретте не бейнеленген? -Суреттегі отбасы мүшелерін атауын? - Ата, әже, әке, ана, іні, қарындас -суреттегі отбасы мүшелерінің не істеп отырғандығы жайлы әңгімелеу негізінде сөздік қорын кеңейту, байланыстырып сөйлеуді үйрету. (сөйлеуді дамыту) «Отбасы» рөлдік ойындарын ойнау негізінде сөйлемді дұрыс құрап сөйлеуін дамыту. (көркем әдебиет)</p>	<p>суреттерін көрсітіп, әр бір мүшені атап, есімдерін атау. Оларды сипаттауды үйрету. (сөйлеуді дамыту) Балалардың қалауы бойынша әжемнің кәмпіттері тақырыбында домалақ кәмпіттер суретін салғызу, ермек саздан әже ауылындағы құрт мүсінін жасау арқылы доңгелек мүсінді жасату. Дағдархан бетіне домалақарқалы күлше жапсырып орындастыру жұмыстарын жасауды үйрету. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру) Кұрастыру материалдарынан үйшік құрастыруды дамыту. (құрастыру)</p>	<p>кітаптарды қарату. Тек адамдардың емес, жануарлардың отбасы жайлы түсінігін қалыптастыру. (сөйлеуді дамыту) «Анасының көмекшілері» айдарымен аспаздық әрекеттерді тұрды қамырды домалақтап, алақан арасында басу арқылы күлше жасатуды үйрету. (мүсіндеу) Жануарлар отбасына үйшік құрастыруды меңгерту. (құрастыру)</p>	<p>жақсы көретінін сұрау. «Анаға сыйлық» жасауға ынталандырып сипаттап сөйлеуді үйрету.(сөйлеуді дамыту) Өз қолдарымен сыйлық жасату. Балалардың таңдауы бойынша табиғи материалдардан қолға тағатын мөпшәк тізбегін жасауды үйрету Гүлдер (немесе басқа заттарды) суретін саусақпен салуды үйрету. (сурет салу) Ермексаздан төрт жасауды меңгерту (мүсіндеу). Қағаздан жасалған гүл себетіне ұсақ гүлдерді жапсыруды үйрету. (жапсыру)</p>	<p>суреттің қарау. Олар туралы не білетіндерін айтқызу. «Бес саусақ» өлеңін айтылу Бас бармағым – атам, Үйлің данасы Балам үйрек - әжем, ошақ анасы Ортам терек - әкем, отау панасы Шылдыр шүмек – шешем, шапырақ аяғары Титтей бөбек – мен, бәрінің базары (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)</p>
Серуенге дайындық	<p>Балалардың дербес қиын белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).</p>				
Серуен	<p>Отбасымызбен тұратын үйшікті бормен салуды үйрету (сурет салу) Күз мезгілінің ерекшеліктеріне назар аударту. Жел соғып тұр, далада салқын деген ұғымдарды түсінуін жетілдіру. (қоршаған ортамен таныстыру)</p>	<p>Нешеуміз? тақпағын таныстырып мазмұнын айтуға талпындыру Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым –әкем Балалы үйрек-анам, Ортам терек –ағам Шылдыр шүмек –мен, Кішкене бөбек –сен Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз.</p>	<p>«Меніңкөмекші боламын» айдарымен аулада тазалық жұмыстарын орындауға қатыстыру және аула сыпырушысының еңбегімен танысуға жағдай жасау. Айналадағы тазалықты байқап айтуын дамыту. (қоршаған ортамен таныстыру)</p>	<p>Аналарға арналған сыйлықтарды жасау үшін табиғи материалдарды жинау. Нешеуміз? тақпағын жаттауды пысықтау Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым –әкем Балалы үйрек-анам, Ортам терек –ағам Шылдыр шүмек –мен,</p>	<p>Бақша аудасындағы ағаштар мен гүлдерді бақылау. Оларды бір бірімен салыстыру, санау қабілетін дамыту. (қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері) Ағаштардың түскен бұтақтарын жинап, жануарларға қора құрастыруды үйрету.</p>

	Еркін ойындар	<i>І.Шүгәев</i> (көркем әбдиет) Гүлдердің қурағанын сарғайғанын көрсету және сипаттауды менгерту (қоршаған ортамен таныстыру) Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер	Еркін ойындар.	Кішкене бөбек –сен Бір үйде біз нешеуіміз? Бір үйде біз бесеуіміз. <i>І.Шүгәев</i> (көркем әбдиет) Ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей жапырақтарды салыстыру, жапырақтардың қай ағаштар түскенін атауын үйрету. (қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері) Еркін ойындар	(құрастыру) Еркін ойындар
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін ітермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. санамақтар және әндер т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайд ымолдир су, мөлдир суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сүмен шаюды үйрету. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы бауу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, Сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаптарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын менгеру (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау). Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау	Аналарымызға арналған моншақ жасаптық деп ермексазды алақан	Тақпақтарын қайталау. Би үйрену. (көркем әдебиет, музыка)	Нешеуіміз? өлеңін қайталап айтуын ұйымдастыру Бір үйде біз нешеуіміз?	Әндер мен тақпақтар және билерді қайталау. (көркем әдебиет, музыка)	Балалардың қалауы бойынша әжелерге арнап тақия суретін бояуын ұйымдастыру, қараңдаш

<p>және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>арасында жұмырлап дөңгелектеп моншак жасауды жетілдіру. Домалақтарды бір-біріне біріктіріп ұзын түрлі түсті моншак жасату. (Мүсіндеу) Жасаған моншағымыздағы домалақтарды салыстырайықшы, қане қайсысы үжен, қайсысы кіші. Дидактикалық ойын «артық пішінді тап» (математика негіздері) Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарда еркін іс әрекеттер</p>	<p>ана әке бала асуыршақтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыруды үйрету. (Математика негіздері) Өнер орталықтарында еркін іс әрекеттер</p>	<p>Кел, санайық өкеуміз. Бас бармағым – өкем Балалы үйрек-анам. Орган терек – ағам Шылдыр шүмек – мен, Кішкене бөбек – сен Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. <i>І. Шүгеєв</i> (көркем әдебиет) Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта сурет және жапсыру жұмыстары</p>	<p>Аналарға берілетін сыйлықтарын аяқтау жұмыстарын ұйымдастыру Еркін іс әрекеттер</p>	<p>ты дұрыс ұстауын дамыту. Түрлі түсті ермексазdan моншак (дөңгелек) жасау. Фланелеграфия моншак бөлшектерін жапсырып, моншак тізу. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру) Еркін іс әрекеттер</p>
<p>Балалармен жеке жұмыс</p>	<p>Нұрзатқа санамақ жатату, Ферузаға қойылған сұрақтарға жауап беруді үйрету.</p>	<p>Мансұрға он жақ пен сол жақты айыруға, Төребекке пішіндерді ажыратуға үйрету.</p>	<p>Шырайлымға түстерді ажыратуға, Димашқа ертегінің мазмұнын айтуды үйрету.</p>	<p>Бақдаулетке ән айтуды, Інкәрге саппен жүруді үйрету.</p>	<p>Айбибиге қараңдашты дұрыс ұстауды, Ахеркеге раттарды салыстыра білуді үйрету.</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сойлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).</p>				
<p>Серуен</p>	<p>Қ/о «Ақ дөп, қызыл дөп» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер</p>	<p>Қ/О «Поезд» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету.</p>	<p>«Артығын тап» дидактикалық ойын негізінде геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау (Математика негіздері) Қ/О «Дөпті дәлдендіретін лақтыр»</p>	<p>Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу</p>	<p>Нешеуміз? Тақпағын жайталап пысықтау (көркем әдебиет) Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.</p>

Балалардың үйге қайтуы	Отбасылық сурет беріп жіберуін сұрау.	Отбасында қандай ойындар ойнауға болады кеңес беру.	Отбасындағы баланың ролі туралы сұрау.	Ата әжесінің суреттерін беріп жіберуін өтіну	Те шарадан алған әсерлерін сұрау.
-------------------------------	---------------------------------------	---	--	--	-----------------------------------

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Қыркүйек айы 2022жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 19.09.2022	Сейсенбі 20.09.2022	Сәрсенбі 21.09.2022	Бейсенбі 22.09.2022	Жұма 23.09.2022
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (сөйлеуді дамыту) .				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Күзгі ауа райына байланысты балаларда болатын аурулар туралы ескерту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Ойыншықты тап», «Қуыршақ қонаққа дайындалуда», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оғытып, іс әрекетке тарту. Балалармен жеке жұмыс.				
Танертенгі жаттығу	Қыркүйек айына арналған танертенгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) .				
Таңғы ас	Таңғы ас астында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызды жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қабыру. Ас болсын тамағың Өсіп ер жет қалмағың Орындалсын арманың Бойға сіңсін жеген тамағың. Аумин (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жыпы. Ерте тұрып күнде мен Терезені ашамын -Сәлем!,-деймін күнге мен Шаттық әнге саламын -Қайырлы таң апашым! деймін келіп атама Қайырлы таң аташым! деймін келіп атама Қайырлы таң, достарым! деймін келіп досыма, осындай жақсы көңіл күнде әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту)				

Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Қазақ тілі	Дене шынықтыру	Музыка	Дене шынықтыру	Дене шынықтыру
<p>Балаларға бүгін қуыршақ театрын тымашалайтынмызды хабарлап «Бауырсақ ертегісі» желісі бойынша айтылған әнді қайталап айтқызу, ертегі туралы пікірлерін сұрау. (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Кітаптар арасынан «Бауырсақ» ертегісінің кітабын табу ондағы суреттерге қарап ертегі айту дағдысын қалыптастыру.</p> <p>Дидактикалық ойын «Кім екенін тап» ертегі желісі бойынша ойыншықты тауып, атауын үйрету. (көркем әдебиет)</p>	<p>Қонаққа бауырсақ келуін ұйымдастырумен балалардан өзі туралы не білетінін сұрау, жауап табуды үйрету</p> <p>Бауырсаққа арнап білетін тақпақтар мен әндерін айтып, музыкаға би белеуін ұйымдастыру.</p> <p>Кимылды ойын ойнату. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, музыка)</p>	<p>Үш торай мультфильмін тамашалау. Балалардың ойын таңдау арқылы сөйлеуін дамыту. (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Шағын үйшік салуды үйрету(сурет салу)</p> <p>Құрастыру материалдарынан үйшік жасауға көмектесу(құрастыру)</p>	<p>Дидактикалық ойын «қай ертегіден» арқылы суреттерді көрсетіп қай ертегі кейіпкері екенін тауып, әңгімелеуді қалыптастыру. (көркем әдебиет)</p> <p>Суреттегі ертегі кейіпкерлерін салыстыру, санау (математика негіздері)</p> <p>Балалардың таңдауы бойынша ертегі желісі негізінде шығармашылық жұмыстар. (сурет салу, мүсіндеу жапсыру)</p>	<p>Ойыншықтар жәрмеңкесін ұйымдастырып, әр түрлі ойыншықтарды алып ойынан ертегі құрастыру дағдысын дамыту.</p> <p>Жануарлардың кимылы мен дауыстарын салу. қабылеттерін жетілдіру. (көркем әдебиет)</p> <p>біртекті ойыншықтардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсетуді үйрету. (математика негіздері)</p> <p>Ойыншықтарға арнап әр түрлі заттар құрастыру (құрастыру)</p>	
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Балалардың дербес кимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтағы дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шапқатарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)</p>				
<p>Серуен</p>	<p>Балабақша ауласында өсетін көкөніс пен жемістерді қарау, бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Ұжымдық сурет салу. Үлкен табақ бетіне бауырсақты салдырту. (сурет салу)</p> <p>Еркін ойындар</p>	<p>балабақша ауласын сипаттап, ауа райы туралы айтып беру. (қоршаған ортамен танысу)</p> <p>Ермексаздан бауырсақ жасап көрсету, бормен бауырсақтың суретін салуды ұйымдастыру (мүсіндеу, сурет салу)</p> <p>Дидактикалық ойын «Кім екенін тап»</p> <p>Бауырсақ қоштасып,</p>	<p>Үш торайдың іс-әрекеттерін қайталау. Дыбыстарын салу. Кітаптан ертегіні қарау. (көркем әдебиет)</p> <p>Балабақша ауласынан табиғи заттарды тауып, ертегідегідей үй жасауға қолдану (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Балалардың дербес әрекеттері</p>	<p>Құрастыру ойыншықтарымен таза ауада ойындар (құрастыру)</p> <p>Аула сыпыруына балабақша ауласын тазартуда көмек беру.</p> <p>Балалардың дербес әрекеттері</p>	<p>Балабақша аумағын мекендейтін тірі табиғат нысандарымен танысу. Оларға қамқорлық таныту әдістерін таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Еркін ойындар</p>

	ертегілер еліне қайтады.			
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).			
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалыны орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркемсіз қолдану, мысалы «Сылдырайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз, Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. (сөйлеуді дамыту)			
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сүмен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінен ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы бау музыка тыңдау. Орыс халық ертегілерін оқып беру (көркем әрекет)			
Біртіндеп ұйқыдан ояту, Сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ритмалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).			
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою; сонымен жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)			
Балалардың дербес әрекеті (бау қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Тәулік бөліктерін тауып дамыту оларды атау - таңертен, күндіз, кеш, түн. Таңертен қандай іс әрекет жасағандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету. (математика негіздері) Балалардың таңдауы бойынша бауырсақты ермексаздан жасау, ертегі кейіпкерлерін	Бүгін кім келгенін естеріне түсіру. Үстел үсті театр ойыншыстарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру (Математика негіздері) Бауырсаққа үй құрастыру құратырмалы ойыншыстардан (Құрастыру) Фланелеграфта ертегі кейіпкерлеріне сол жақтан оң жаққа қарай	Торай ойыншыстарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру, салыстыру (үлкені кіші) (Математика негіздері) Балалардың қалауы бойынша еркін әрекеттер таңдау. Ертегі желісі бойынша сюжеттік сурет салу (Сурет салу) сюжеттік мүсіндеу. (Мүсіндеу) Фланелеграфта ертегі	Үш торай және Кітаптардан ертегілерді бауырсақ ертегілерін қарау. Суреттер арқылы айтып беру дағдыларын ертегі айтып беру пысықтау. Кітаптарға дағдысын қалыптастыру. қарап айту дауысты (а, сөйлеуді дамыту) э, е, о, ұ) және кейбір балалардың таңдауы дауыссыз (п-б, к-к, т-д, бойынша ертегі ж-ш, с-з) дыбыстарды кейіпкерлері немесе ойлап шығарылған ертегі кейіпкерлерін суретін салып, мүсінін жасау. Дайын пішіндерден ертегі кейіпкерін жапсыру жұмыстарын

	ретімен фланелеграфта жапсыру. (мүсіндеу, жапсыру)	жапсыруды нығайту (Жапсыру)	кейіпкерлерін жапсыру (Жапсыру)		орындау(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс	Димашка санамақ жатату, Ферузаға қойылған сұрақтарға жауап беруді үйрету.	Бақдаулетке ән жақ пен сол жақты айыруға, Төребекке пішіндерді ажыратуға үйрету.	Шырайлымға түстерді ажыратуға, Димашка ертегінің мазмұнын айтуды үйрету.	Бақдаулетке ән айтуды, Ішкөрге санмен жүруді үйрету.	Айбибиге қарандашты дұрыс ұстауды, Акеркеге заттарды салыстыра білуді үйрету.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қ/О «Қуыр-қуыр қуырмаш» Табиғи материалдардан бауырсақтың жолын құрастыру. (құрастыру) Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Бауырсақ ертегісіндегі әндерді қайталау Қ/о «Саяна жасыру», Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атау. Балалардың дербес әрекеттері	Қ/О «Ақ доп, қызыл доп». Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар	Ертегідегі жануарлар қандай табиғатқа жатады. Өлі әлде тірі табиғатты танып анықтауын қалыптастыру. Жануарлардың қайда тіршілік ететінін зерттеу. (қоршаған ортамен таныстыру) Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері	Қ/О «Саяна жасыру» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар
Балалардың үйге қайтуы	Бауырсақ ертегісі туралы айтып беруін баласынан сұрауға кеңес беру.	Бауырсақ жасауын сұрану	Үш төрай мультфильмін бірге тамашалауға кеңес беру.	Ертегілер кітабын бірге қарауға кеңес беру.	Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Қыркүйек айы 2022 жыл 5 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 26.09.2022	Сейсенбі 27.09.2022	Сәрсенбі 28.09.2022	Бейсенбі 29.09.2022	Жұма 30.09.2022
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу олар үшін жайлы жағдай жасау. Балалардың тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуін бақылап үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, балабақшаға келе жатқанда табиғаттан қандай өзгерістер байқаны туралы жеке жеке сұрау(сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен нгімелесу, Кенес беру	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың мінезіндегі өзгерістер туралы, ауа райының өзгеруіне байланысты кінәуі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын:«Күн және жаңбыр», «Балабақшада не өседі?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу,құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға қызықтыру) Балармен жеке жұмыс.				
Танертенгі жаттығу	Қыркүйек айына арналған танертенгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабынлап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұялыты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету.Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Ас болсын тамағың Өсіп ер жет қалмағың Орындалсың арманың Бойға сіңсін жеген тамағың. Аумин(сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Достарым көп бақшада (шеңберге тұру) Көңілдіміз бақшада (қолдарын жайып) Достықты біз сүйеміз (бір-біріне қарап, жамыа) Бірге күліпжүреміз Балалар қазір жылдың қай мезгілі?Күз туралы видео көру. Күзде қандай өзгерістер болады? Видеоға қарап айтқызу Терезеден табиғатты бақылау, күнделікті ауа райына байланысты табиғат бұрышында суреттерді ауыстыру. Неге жапырақтар түсің өзгертеді, неге олар түседі тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Қазақ тілі	Дене шынықтыру	музыка	Дене шынықтыру	Дене шынықтыру
	Бүгінгі күнімізді серуеннен бастап. Бақша ауласын аралап,	Балаларға түрлі жемістер мен көкөністер араластырылып салынған	«Күз туралы ертегі»айтып. Балалардан күз туралы	Күздегі құстар мен жануарлардың тіршілігімен	Күзде жануарлар не істейді, адамдар не істейді сұрау.

	<p>күзгі табиғатты тамашалап бақылау. Ағаштардан түскен бұтақтар мен жапырақтар, дәндерді жинап топқа алып келуді жетілдіру. (қоршаған ортамен танысу)</p> <p>Балалармен бірге жапырақтарды бояу(сурет салу)</p> <p>Жапырақтардан безендіру заттарын жасап, топты безендіру. (жапсыру)</p>	<p>себетті көрсету себеттегі жемістермен көкөністерді бөліп екі адысқа салу және оларды сипаттауды дамыту. «Дәмін татып біл» ойынын ойнату (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Балаларға таңдау еркіндігін беру.Қалаған орталықтарына барып. Қалаған жеміс, көкөніс суретін салуға және мүсіндеуге үйрету(сурет салу, мүсіндеу)</p>	<p>ертегі мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді дамыту. (сөйлеуді дамыту)</p> <p>«Күз» тақпағын жаттату (Қабдікәрім Ыдырысов)</p> <p>Күзім-ау, күзім-ау Мінезің бұзық ау, Жаңбырың сікіреп, Келгенің қызық-ау. (көркем әдебиет)</p> <p>Күзгі жаңбыр суретін салуға ынтасын дайындау. Күзгі жемістерді салатын табакты мүсіндеуді үйрету(сурет салу, мүсіндеу)</p>	<p>таныстыру. Бақша ауласына құстарды бақылау, олар жайлы, өздері не білетін айтқызу. Құстарға жем, су беру. (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Құстардың суретін пішіндерден құрап жапсыру(жапсыру)</p> <p>Құрастыру материалдарынан өкстарға үйшік жасау. (құрастыру)</p>	<p>Тіршіліктеріндегі айырмашылықтарды айта бітуін қалыптастыру. (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Бақша күтушісінің пайдаланатын құралдарын таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Балалардың қалауы бойынша кітап көруге, бақша күтушісінің құрал саймандарын мүсінден жасауға үйрету (мүсіндеу)</p>
Серуенге дайындық	<p>Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау.</p> <p>Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).</p>				
Серуен	<p>Күзгі бақта пісетін жемістер мен көкөністерді бақылау. «дәмін татып біл» ойынын ойнату. Жемістер мен көкөністерді дәмине қарай тану, атау. Қабылетін дамыту(қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Ермексаздан сөбіз жасату. (мүсіндеу)</p> <p>Еркін ойындар</p>	<p>Күз ханшаймымен серуен, күздің ерекшеліктері туралы айтып беруін дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Бірге тақпақ жаттауын ұйымдастыру «Күз» (Қабдікәрім Ыдырысов)</p> <p>Күзім-ау, күзім-ау Мінезің бұзық ау, Жаңбырың сікіреп, Келгенің қызық-ау.</p> <p>Дидактикалық ойын «Қай кезде киемі?» Балаларға жаз және күз мезгілінде киетін киімдердің әр түрлі</p>	<p>Жеке балалармен күз туралы ауызша ертегілер құрап, оны айтуын жетілдіру. Балалардың дербес ойындары</p> <p>Күзгі ауа райының ерекшеліктерін байқау. Табиғи материалдар жинау. Әр түрлі заттарды ауа арқылы көрін зерттеуін қалыптастыру. (қоршаған ортамен таныстыру)</p>	<p>Жасаған үйшіктерін сынақтан өткізу. Басқа да жануарлар туралы кітаптар қарау. (көркем әдебиет)</p> <p>Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар</p>	<p>Балабақша ауласына жүзде отырғызылатын ағаштар мен гүлдерді отырғызу жұмыстарын бақылау, көмектесу. Балабақша ауласындағы ағаштар мен гүлдерге күтім жасау. (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар</p>

		бейнесі бейнеленген суреттерді көрсетіп, қай кезде киетінін сұрау, жауап қайтаруды пысықтау, (көркем әдебиет) Еркін ойындар.			
Серуеннен оралу	Тоңқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін ітермей жүруді үйрету. Тоңқа киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті) .				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркемөз қолдану, мысалы «Сыдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлесу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту. (сөйлеуді дамыту)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінен ағыту. Киімдерін ұқыпты орындарға ілін (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жағуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы бау музыка тыңдау. Бесік жырын айтып беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, Сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен кию. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаптарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына ілін қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар) .				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, сонынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үстелі ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітаптардан күзгі табиғат туралы суреттер қарап, ертегі тыңдауды дамыту (сөйлеуді дамыту) Жапырақтарды салыстыру сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру (Математика	Геометриялық пішіндерді тану және атау дағдыларын пысықтау. Жемістер мен көкөністердің суретіне геометриялық пішіндерді беттестіріп қойып, қай пішінге ұқсайтынын анықтауды жетілдіру. (Математика негіздері) Құрастыру	Күз бейнесін күзгі жапырақтардан жаныяру арқылы композиция жасап көрсетуді қалыптастыру. (жасыру) Геометриялық пішіндерді тану және атау жапырақтарға қою арқылы анықтауды	Қыстайтын және жылды жаққа ұшып кететін құстар туралы мультфильм қарау. Негіз олар ұшып кетеді деген сұраққа балалардың пікірін тыңдау. (сөйлеуді дамыту) Геометриялық пішіндерді тану және атау, жапсырған	Ағаштарды қандай геометриялық пішіндерден жасауға болады ойларын айтуды үйрету. (математика негіздері) Еркін ойын. Балалардың қалауы бойынша апта бойы жасаған жұмыстарын қайталау. (Сурет салу,

	негіздері)	материалдарынан жемістер мен көкөністерді салатын қоралтарды жасау. (Құрастыру)	дамыту. (Математика негіздері)	құстарын қандай пішіндерден құрады айтып беруді меңгерту (математика негіздері)	мүсіндеу, жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс	Нұрзатқа санамақ жатату, Ферузаға қойылған сұрақтарға жауап беруді үйрету.	Төребекке он жақ пен сол жақты айыруға, Төребекке пішіндерді ажыратуға үйрету.	Шырайлымға түстерді ажыратуға, Димашқа ертегінің мазмұнын айтуды үйрету.	Баслаулетке ән айтуды, Інкәрге саппен жүруді үйрету.	Айбиге карандашты дұрыс ұстауды, Ақеркеге заттарды салыстыра білуді үйрету.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моторисаны дамыту).				
Серуен	Жапырақтардан қарапайым нәрселер құрастыру (құрастыру) Қимылды ойын: «Поезд» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	Қимылды ойын: «Допты дәлдендіріңіз» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	Әр түрлі құрылыс материалдардан қарапайым құрылыстарды құрастыру (құрастыру) Қимылды ойын: «Поезд» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	Балалардың қалауы бойынша ұжымдық күзгі жануарлар мен құстар тіршілігі тақырыбында сурет салу және мүсіндеу. (сурет салу, мүсіндеу) Қимылды ойын: «Допты дәлдендіріңіз» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	«Күз» тақырыбын қайталау (Қабдікарім Ыдырысов) Күзім-ау, күзім-ау Мінезің бұзық-ау. Қанбырың сікіреп, Келгенің қызық-ау. Тақырып қайталау, жеке балалармен жұмыс. (Көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Поезд» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар
Балалардың үйге қайтуы	Күзгі табиғат туралы баласымен әңгіме жүргізуді ұсыну	«дәмін татып біл» ойынын ойнауға кеңес беру.	Күз туралы сурет салу, кітап қарауды ұсыну.	Құстарға үйшік жасауды ұсыну	Балалармен алта бойы жасаған жұмыстардан алған әсерлерін сұрау.

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАР КАРТОТЕКАСЫ

Желтоқсан айы (сылдырмақпен)

I. Жүру, бір-бірінің сонынан сылдырмақты қолына ұстап жүру, жүгіру, шеңбер болып тұру.

II. Жан-жақты дамыту жаттығулары:

Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде.

1- қолды жоғары көтеру, 2- оңға, 3- солға сылдырлату, 4 – бастапқы қалып. 4-5 рет қайталау.

2. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық, қол төменде.

1- отыру, 2- сылдырмақты тізеге ұру, 3- шыдырлату, 4-қалып. 4-5 рет қайталау.

3. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық, қол жанында 1-2 алға қарай сермеу, 3-4 артқа қарай сермеу. 4-5 рет қайталау.

4. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық, қол төменде.

1-қолды созу, 2-аяқты ұшына тигізу, 3-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.

5. Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол.

Қояндарша қос аяқтап секіру. 5-бесек.

III. Еркін тыныс алу жаттығулары.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр (*Тәрбиеші балалармен бірге*)

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болыңдар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе аланның жан-жағына қойылған орындықтарға). Аланның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың ролін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып

кигізеді... Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсінді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсінді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Соған соң, ойын қайталануда. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды. Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіске жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар қолоннаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жақындап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан қолоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топқа бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лақтырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу. Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау. Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою. Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады. Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен, ол бала алақанын жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен «Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Ол қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де, сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды. Содан соң екінші балаға: -ортанғы саусағымды тапшы,-дейді. Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады. Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса, ұпайды бірінші бала тартады. Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.

1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап бередуі: басбармақ, балаң үйрек, ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек. Бес саусағын түгел жұмады. Тағы да бас бармағынан бастап, былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойына бар.

Сен тұр түйене бар

Сен тұр жылқына бар

Сен тұр снырына бар

Сен кішкентай әлі жас екенсің

Қазанның қапағын қырып же де, жыламай отыра тұр.

Енді осы шынақтағың өзі алақан шұңқырына бүгін тұқырта ұстайды да:

Қуыр-қуыр ,қуырмаш

Балапанға бидай шаш

Әжең келсе есік аш

Қасқыр келсе мықтап бас

Шынашақты шыр айналдырып, баланың алақанын қытықтайды. Осыларды істеп бола беріп:

Мына жерде қой бар

Мына жерде жылқы бар

Мына жерде жылқы бар

Мына жерде түлкі бар

- деп баланың білегінен қолтығына дейін тұртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сол ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Дидактикалық ойындар картотекасы

«Өзара айырмашылығын тап»

1. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2. Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.

Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.

Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйдің есігін жабайық»

Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.

Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.

Мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

«Вагондарға дөңгелек таңдау»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.

Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.

Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

«Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.

Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.

Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әдемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.

Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.